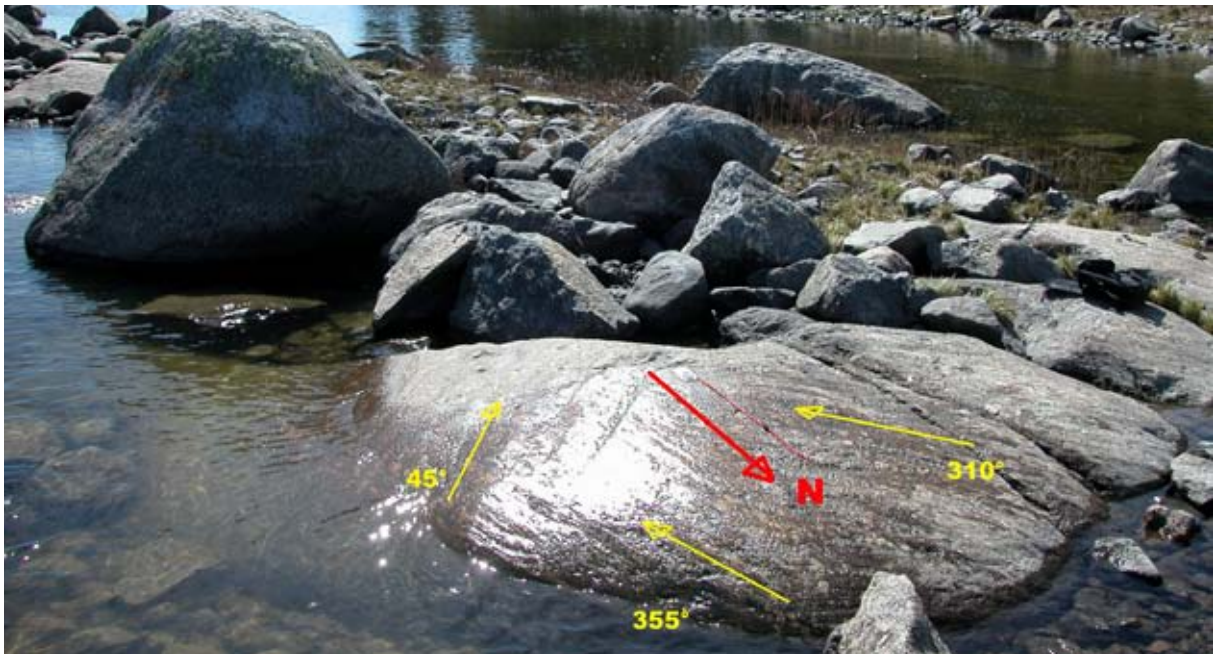

Tema 2. Vi har legat under samma is

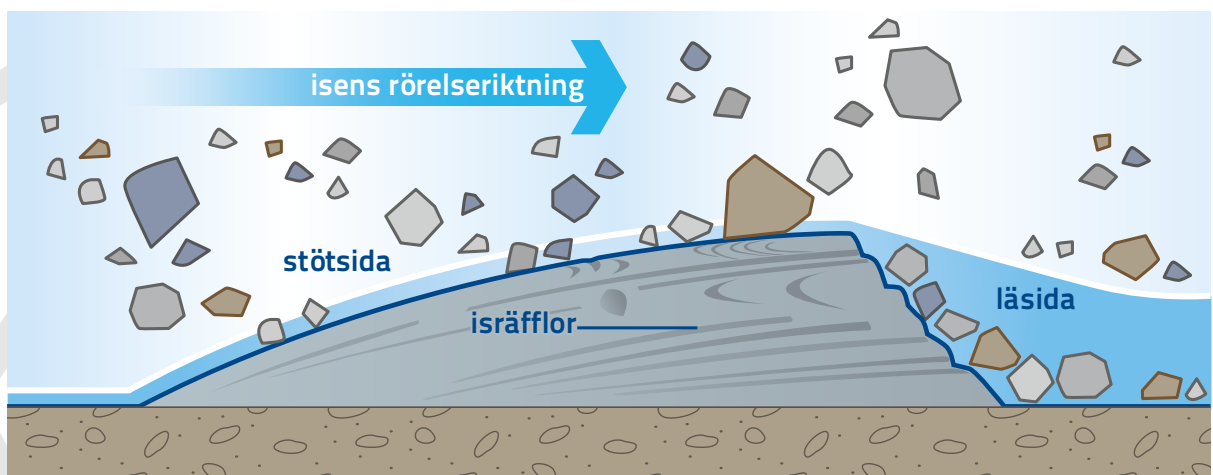
FAKTABLAD I7. Isräfflor

När isen glider på sitt underlag drar den med sig stenar och block som skrapar underlaget och lämnar efter sig repor i berggrunden. Sådana så kallade **isräfflor** är oftast inte särskilt djupa och de syns speciellt bra på rundhällar. Isräfflor kan också bildas av olika slags glaciärer, lika väl som av inlandsis.

Isräfflorna visar isens huvudsakliga rörelseriktning. De flesta isräfflor som vi kan se idag har uppkommit under Weichselistidens senaste fas. I den övre bilden ses den yngsta riktningen som är från nordväst mot sydost.

© GTK Jukka Ojalainen

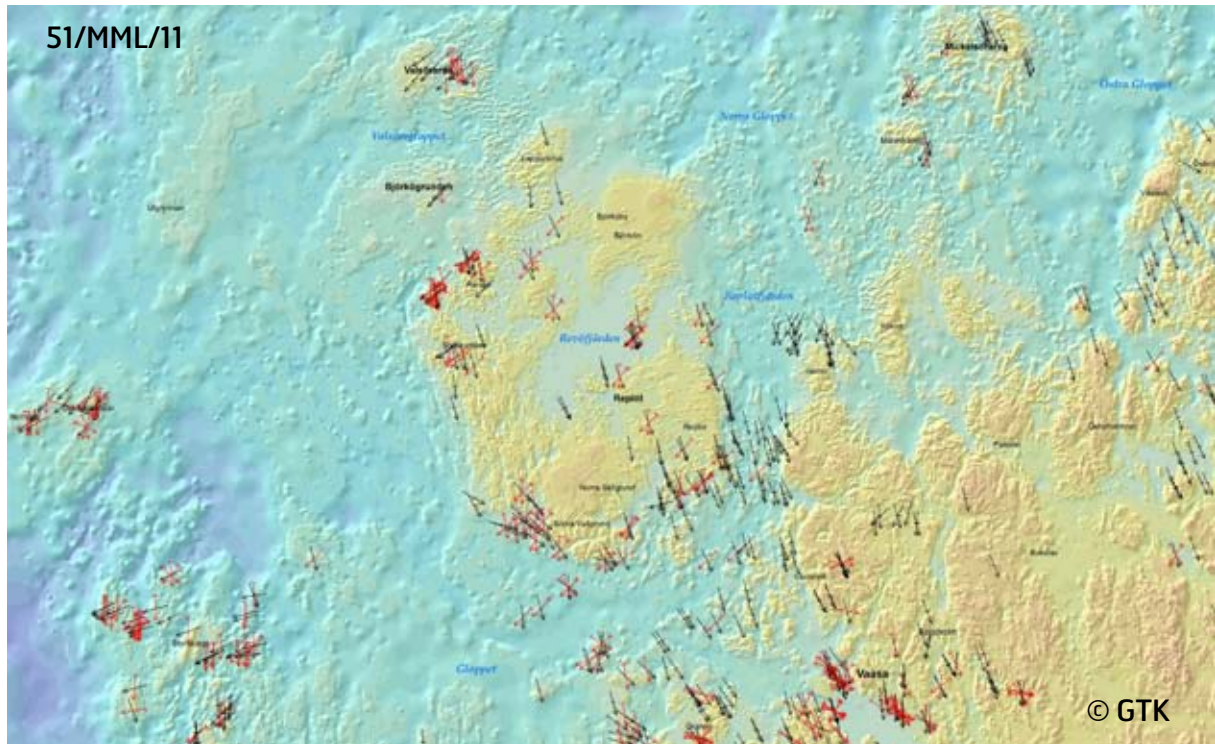

Rundhällar finns det gott om i världsarvsområdet. Rundhällarnas orientering samt eventuella isräfflor avslöjar inlandsisens rörelseriktning.

Den rundade stötsidan vetter mot isen vilket blir ungefär mot NNW (nordnordväst) medan läsidorna är riktade ungefär mot SSE (sydsydost). Ofta är stötsi-

dan rundad och jämn medan läsidan är skrovlig och söndersprucken då bitar av berget har brutits loss och följt med isen.

När det gäller isens rörelseriktning så finns det också äldre räfflor som har en riktning från nordost mot sydväst.

Kartan från Replotområdet visar på flera olika rörelseriktningar. Det är också intressant att notera att åldersförhållandet också kan vara det motsatta så att de yngsta räfflorna har en annan orientering än från nordväst till sydost.

Rundhäll

Foto: Anita Storm.